

"ברור שהיה אפשר להציל את אבא"

אדם נכנס למה שאמור להיות הליך כירורגי פשוט – ויוצא משם במצב קשה, שמידרדר תוך זמן קצר למוות. זה מה שקרה לגד טליתמן ז"ל, שמשפחתו תובעת עכשיו את בית החולים איכילוב. במהלך ההליך נוצר נקב בקיבתו והוא דימם במשך שעות, עד שלבסוף בוצעו הבדיקות הנחוצות והבעיה התגלתה. אבל עבור טליתמן זה כבר היה מאוחר מדי.

כאשר גד טליתמן נכנס להליך כירורגי בבית החולים איכילוב, הוא לא חשש לרגע. הרופאים הבטיחו לו שמדובר בהליך פשוט ושהוא ישוחרר לביתו תוך שעות ספורות. איש לא שיער שההליך הפשוט הזה – אפילו לא ניתוח אלא בסך הכל התערבות כירורגית יסתיים בחודשי ייסורים ובמוות.

אלא שזמן קצר לאחר הניתוח השגרתי החלה שרשרת אירועים לא שגרתית כלל, שבמהלכה מצבו הידרדר במהירות ותוך שעות ספורות הפך מגבר שתיפקד ועבר כרגיל לחולה סיעודי, ובילה את חודשיו האחרונים בסבל רב, עד שנפטר בביתו כעבור שלושה חודשים – בגיל 61 בלבד. המשפחה החליטה להגיש תביעה נגד בית החולים, שהוגשה לבית המשפט השלום בהרצליה על ידי עו"ד עמיקם חרל"פ ועו"ד מיכאל אלנתן.

"אבא היה אי אופטימי ושמח", מספרת בתו שני קרן. "כשהוא חלה ב-ALS החלטתי לבנות לו בית ליד. ידענו שיש לו חמש או שש שנים לחיות ורצינו לטפל בו עד יומו האחרון, אבל לא ציפיתי שהסוף יהיה כל כך מהיר, בעוד הוא מוגבל בשכלו, לא מתקשר ומתקשה בזיהוי שלנו. הוא היה מחוק לגמרי, הוא לא היה מסוגל לעשות כלום.

"הייתה לי תחושה רעה"

באפריל 2010 אובחן טליתמן, שעבד כשמאי עצמאי, כחולה ב-ALS מחלה ניוונית חשוכת מרפא. "זו מחלה מחרידה" אומרת קרן. "אבל אבא שלי היה ממש בתחילת הדרך, הוא עדיין נהג, שחה, תיפקד ועשה הכל. הקושי היחיד שחוה היה בבליעת מוצקים.

היוון שידע שהמחלה צפויה להחמיר ולהביל אותו יותר ויותר, החליט יחד עם אשתו רותי לטוס לחו"ל לטיפול אחרון. "הרופא הציע לו לעבור הליך כירורגי של החדרת PEG – צינונית הזנה המוחדרת לקיבה דרך דופן הבטן, שתעזור לו לקבל את המזון שהוא צריך", מתארת קרן. "הסבירו לו שזה ממש פשוט ושכדאי לעשות את זה כל עוד הוא עדיין מתפקד ובלוע, למקרה שבטיפול יהיה לו איזשהו קושי בבליעה, הניתוח הזה לא היה הכרחי, זו הייתה המלצה", היא מדגישה.

לפי כתב התביעה, בפגישת ייעוץ אצל פרופ' נחום ויסמן, מנהל המערך הגסטרואנטרולוגי במרכז הרפואי תל אביב (איכילוב), הביע טליתמן חשש כי בעקבות החדרת ה-PEG לא יוכל להמשיך לשחות, כמנהגו, עקב חדירת מים. הפרופסור, כך נטען, הרגיע אותו ואף נתן לו ולאשתו כרטיס ביקור של חברה אשר מתמחה בחסימת PEG לטובת שחיה.

טליתמן שהתגורר במושב רועי שבבקעת הירדן, עבר את ההליך הכירורגי באיכילוב ביוני 2010. קרן מספרת שעוד לפני הניתוח, בחדר ההמתנה, הייתה לה תחושה רעה. "הצעתי לאמא שלי שאולי לא נעשה את זה אחרי הכל, אבל בדיוק קראו לו שייכנס". היא נכנסה לחדר הטיפולים וראתה שאביה עומד לעבור את ההליך לבוש בבגדיו ונעול בנעליו. כשתהתה על כך אמרו לה

הרופאים שככה מבצעים את הפרוצדורה, כי תוך חצי שעה הוא הולך הביתה, "אבל מנותח אחר בא והלך, ועוד אחד הגיע והלך, ורק אבא לא התאושש. להפך, הוא כל הזמן אמר שכואב לו", היא נזכרת בכאב.

גוף כמעט ריק מדם

הרופא שבדק את טליתמן בבית החולים הותיר הוראות ל-4 עד 6 שעות שאחרי הניתוח, שכללו ויזוא שאין תופעות חריגות כמו נפיחות של הבטן, חום, חוסר נוחות או כאב. לפי בני משפחתו, לאחר שהסתיימה הפרוצדורה הניתוחית החל טליתמן לחוש כאבים בלתי נסבלים בגב ובכתפיים, מחולשה, מקור עז ברגליו ובידיו ומאי שקט. לטענתם לתלונות אלה לא ניתן כל מענה טיפולי הולם, למרות דרישותיהם החוזרות ונשנות. לטענת המשפחה, פרופ' ויסמן אמר על כאביו הקשים של טליתמן כי יש לו "סף כאב נמוך". בנוסף, לא ניתן לדעת אם הוא נבדק בזמן שהיה תחת השגחה במכון הגסטרואנטרולוגי, כיוון שאין שום תיעוד על כך גיליון המעקב הרפואי פשוט לא נמצא.

כשעתיים לאחר ההליך, על פי כתב התביעה, בשעה שש בערב, בדק פרופ' ויסמן את טליתמן והעביר אותו להשגחה במיון. "נראה מעט מתנשם, תשוש", נכתב בדו"ח. בכתב התביעה מובעת תמיהה איך ייתכן ש"לא מתבצעת כל הערכה מחודשת מדוע אדם, שסיים פעולה פשוטה כל כך, סובל בצורה קשה, ולמעשה המנוח נותר ללא טיפול והתייחסות מתאימים".

פרופ' איתר קוט, כירורג מומחה, שהגיש חוות דעת התומכת בתביעה, כתב על כך: "לא התרשמתי כי הייתה התייחסות רצינית למצבו של המנוח בקבלתו לחדר המיון. חשוב להזכיר: לא מדובר באדם שהגיע לחדר המיון סתם כך, אלא באדם שסיים פרוצדורה רפואית".

הבדיקות הראו שלחץ הדם של טליתמן ירד ככל שהזמן חלף. "לחץ הדם שלו ירד, אז הם הלכו להחליף מכשיר. זעקתי שלאבא שלי קר ואפילו שמיכה לא הביאו לו", מאשימה קרן.

החל מהשעה 20:30 הוא נבדק שוב ושוב, בוצעו לו צילום סי-טי, בדיקת לחץ דם ובדיקות נוספות, אך רק כאשר צילום הסי-טי נבדק, בשעה 23:30, התגלה האמת המרה: התברר כי במהלך ההליך הכירורגי נפרצה דופן הבטן ודבר זה גרם לדימום פנימי ממושך. שלוש מנות דם הוזעקו בבהילות כדי לטפל בדימום שנמשך שעות ארוכות, אך הצוות במקום עדיין לא החליט מהו הטיפול הנכון, למרות שפרופ' קוט מתאר את מצבו של טליתמן כ"גוף כמעט ריק מדם".

בעוד הרופאים מתלבטים כיצד לטפל בבעיה, טליתמן חווה אי-שקט ובלבול שהפך לדום לב ולהפסקת נשימה. החייאה בוצעה במקום והוא נלקח בדחיפות לחדר הניתוח. "רק ב-23:30 בלילה, לאחר שמונה שעות שבהן הוא דימם תחת עיני הרופאים, התבצעה בדיקה ממשית", מאשים עו"ד חרל"פ. "ולמרות זאת, ניתוח החירום התבצע רק ב-3:30 בלילה. כך לא מטפלים באדם שעובר כזאת פרוצדורה, זו פשוט הפקרות לשמה, וזו רשלנות שגוררת רשלנות".

הפגיעה לא זוהתה

אחרי הניתוח הועבר טליתמן לטיפול נמרץ כירורגי בעודות מורדם ומונשם. הוא שהה שם שלושה שבועות, שבמהלכם אף פיתח דלקת ריאות קשה והתקשה בנשימה לאחר ששאף קיא לתוך הריאות. טליתמן הפך לחולה סיעודי, כחודש לאחר הניתוח עבר למחלקה פנימית בבית החולים בני ציון, ולאחר כמה ימים נוספים עבר לטיפול סיעודי בביתו. מצבו המשיך להידרדר והאיש,

ששירת 14 שנה בקבע בצה"ל, נפטר כעבור כחודשיים, יום לפני שחגג את יום הולדתו ה-61. הוא הותיר אחריו אישה, שלושה ילדים ושישה נכדים.

לדברי עו"ד חרל"פ, הטיפול של איכילוב בטליתמן הוא רשלנות ברמה הגבוהה ביותר. "הוא ניהל חיים נורמאליים לחלוטין למרות מחלת ה-ALS. לו היה מתבצע צילום וידיאו כדי לוודא את מיקום ה-PEG, כל זה היה נמנע".

חוות דעתו של פרופ' קוט מחדדת את סוגיית צילום הווידיאו. לדבריו, הווידיאו אמור לוודא את מיקום ה-PEG לאחר הכנסתו. אף שבמסמכים הרפואיים נרשם כי בדיקה שכזו אכן בוצעה, כותב פרופ' קוט, היא הייתה רחוקה מלהיות מדויקת: "בפועל, הרופא שביצע את הפרוצדורה לא זיהה כי ה-PEG חדר את הדופן האחורית של הקיבה ופגע בכלי דם, למכות שהיה חייב לגלות זאת במהלך בדיקתו זו. למותר לציין כי לו פעולת וידוא המיקום של ה-PEG הייתה מתבצעת כראוי, ניתן היה לגלות את הטעות ולתקן באופן מיידי את הנזק שנגרם".

שלוש שנים אחרי מותו, בני המשפחה מבקשים להשתחרר מהטראומה ותובעים את איכילוב בדרישה לפיצוי על הנזקים הכלליים והנפשיים שנגרמו להם. "אני לא כועסת על שהם חוררו אותו למוות, אלא על כך שהיו להם כמה שעות להציל אותו והם לא עשו את זה", אומרת קרן. "הרי הוא זעק מכאבים והתחנן לעזרה. זו טראומה שאי-אפשר לתאר. זה כל כך ברור שהם היו יכולים להציל אותו".

מבית החולים איכילוב נמסר בתגובה: "מדובר בחולה ALS שהופנה לבית החולים לביצוע החדרת PEG שבשל קושי בבליעה. במהלך הפעולה, שבוצעה בצורה המקובלת, אירע סיבוך נדיר של פגיעה בכלי דם. הוא נותח ואושפז בטיפול נמרץ כירורגי. בהמשך השתחרר מבית החולים בהכרה, במצב יציב אך מונשם ונפטר לאחר חודשיים בביתו. במשך שהותו בבית החולים הוא זכה לטיפול צמוד, מקיף ומסור. בית החולים משתתף בצער המשפחה".

